

DOMOVINA

Izdaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne prispevke ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr., za četrto leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Jubilejno leto pa družba sv. Cirila in Metoda.

Z radostnim pričakovanjem so nastopili narodi širne Avstrije leto 1898. In med temi narodi gotovo Slovenci nismo bili zadnji, ki smo se srčno veselili petdesetletnice cesarjevanja našega presvetlega vladarja in dobrega očeta Franca Jožefa I.

Dasi nam je bilo vsem znano, da milo srčni vladar tudi ob tako izvanredni priliki odklanja vse hrupne in potratne veselice, želeč, naj bi se le z dobrimi deli in obče-koristnimi ustanovami proslavljal njegov jubilej, vendar bi z drugimi avstrijskimi narodi vred tudi Slovenci ne bili mogli v svojih srcih prikrivati iskrene radosti povodom vesele petdesetletnice ljubljene zlatovladarja, ampak bi jej bili dajali duška v raznih veselicah in slavnostih, — ko bi ne bila, kakor strela z jasnega neba, neizrekljivo tragična smrt presvetle, srčnoblage cesarice Elizabete spremenila splošnega veselja hipoma v še bolj splošno, vsa srca pretresujočo žalovanje.

Izgubivši ljubeznjivo mater — cesarico Elizabeto — pa se narodi mogočne Avstrije s podvojeno ljubeznijo oklepamo očetovskega srca toliko skušanega, a nikdar ne omahujočega cesarja Franca Jožefa.

Njegov zlati jubilej moramo dostojno proslaviti, tako nam veleval verno in zvesto avstrijsko srce, — a mesto veselice naj v teh okoliščinah poleg cerkvenih slavnostij zavzemajo patrijotična dobra dela.

In kako naj to izvršimo Slovenci? Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ustanovljena v ta namen, da podpira in pospešuje slovensko šolstvo na katoliško narodni podlagi, smatra za svojo bistveno in velevažno nalogo tudi gojitev

iskrenega in pristno avstrijskega domoljubja. Zato si usoja njen glavni odbor:

1.) Nasvetovati vsem podružnicam, da oskrbe vsaka v svojem okraju začetkom meseca decembra t. l. sveto mašo za presvetlega cesarja Franca Jožefa I., pri kateri naj bi se družbini udje in drugi verniki spominjali tudi rajne cesarice Elizabete.

2.) Želi isti glavni odbor, da vse podružnice do konca jubilejnega leta mesto zabavnih shodov in veselice nabirajo jubilejnih darov za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani in kupujejo njenih, tem namenom izdanih slavnostnih knjižic.

Nabiranje darov se vidi sicer na prvi pogled samopridno, a v resnici bi bilo eminentno patrijotično dobro delo.

Bilo bi dobro delo, ker se v družbinah zavodih vzgaja in podpira večinoma ubožna in zapuščena slovenska deca, ki se otima ne le potujčevanju, ampak tudi ~~pravemu propadanju~~ s tem, da jo družba vsprejema v svoje zavode, da jo poučuje in vzgaja v katoliško narodnem duhu, in da jo gmotno podpira z obleko, učili, in v mnogih slučajih tudi z najpotrebnejšo hrano. — Srce krvavi glavnemu odboru družbe sv. Cirila in Metoda, ker mora skoraj v vsaki vodstveni seji zaradi nedostatka potrebnih sredstev neugodno rešiti mnogo nujnih prošenj za podpore.

Vsak dar za družbo sv. Cirila in Metoda je pa tudi eminentno patrijotično delo. Kogar z dobro vzgojo rešimo npravnega propada, tega rešimo omikani in koristno delujoči človeški družbi, in s tem zabranujemo, da se ne množi število anarhistov in drugih državi nevarnih ter vsakemu pravemu domoljubju škodljivih nezadovoljnejšev. Kogar obvarujemo, da ne postane narodni odpadnik, tega smo morda uprav s tem obvarovali, da ne postane nezna-

čajnik in izdajica tudi v mnogem drugem oziru. Značajni in rodoljubni Slovenci pa so bili in bodo vsikdar zlasti ob južni meji naše države najboljše opora mile nam Avstrije in najzvestejša ter najtrdnjša bramba proti vsem sovražnim nakanam.

Mislimo, da nam ni treba obširneje utemeljevati poziva za nabiranje jubilejnih darov v prid družbi sv. Cirila in Metoda. Pripomnimo le, da je imela družba zadnji čas precej manj dohodkov, kot druga leta zlasti zato, ker je splošno žalovanje in pijeteta zahtevala, da se opuste vse — tudi že napovedane veselice, ki so druga leta donášale družbi lepih dohodkov. Ta izguba se lahko obilno nadomesti z jubilejnimi darovi, ako se nakloni družbi tudi to, kar bi bile veselice stale.

Družba sv. Cirila in Metoda goji zlasti jedno željo, da bi mogla z jubilejnimi darovi poplačati še precej obilni dolg, katerega je morala narediti, da je pod lastno streho spravila tako potrebno — jedino slovensko ljudsko šolo v Trstu, in da je postavila lepo „Narodno šolo“ v Velikovecu, na katero se smemo Slovenci s ponosom ozirati. Ta dolg kakor mōra teži družbo in je vzrok, da moramo na boljše čase zavračati vse — tudi najbolj opravičene želje in prošnje za kakoršnokoli razširjenje družbinega delokroga.

Še nekoliko o tem, kako naj bi se nabirali jubilejni darovi. Umestno bo, ako vsa podružnična načelnštva ob tej priliki skličejo svoje redne letne zборе, ali pa prekoredne, kjer so se redni za letos že vršili. Tu naj svoje ude, in po teh tudi neude, s primernimi domoljubnimi govori navdušujejo za to, da poleg rednih letnih doneskov darujejo še izvanreden, če tudi le majhen jubilejni dar. Marsikaterega domoljuba, ki še ni ud naše družbe, bo morda mogoče ob tej priliki pridobiti, da pristopi k jedni ali drugi

LISTEK.

† Viktor Supan.

(Spominski list.)

Nič noče dozoreti nam!

J. Stritar.

Kedo izmed „Triglavanov“ se ga pač ne spominja izza letošnjega našega binkoštnega izleta v Šoštanj in Celje, kedo se ga ne spominja onega ljubeznjivega mladeniča, ki nas je tedaj naslajal pri koncertu v „Narodnem domu“ s svojimi krasnimi samospeli, ki je z zvonečim glasom jarnega svojega grla očaral nas in vse poslušajoče občinstvo. In kedo bi bil tedaj slutil, da bode isti list, ki je ob onem času slavil dičnega pevca, čez dobo kratkih mesecev prinesel turobno vest, da je ta pevec, da je Viktor Supan, izbrisan iz vrste živih. Da, tudi nadenj je nagnil smrtni angelj svojo perot in mu v mlado njegovo lice dihnil morilni poljub.

Nepričakovano bode dirnila ta novica njegove znance in prijatelje po slovenskem svetu, in kakor strela iz neba zadela je tudi nas, ko smo sedeli minolo nedeljo zvečer v večji družbi in je prišel tovariš z vestjo, da je Viktor Supan

tisto popoldne, po kratki, mučni smrtni borbi preselil se v boljše življenje. In segla nam je ta vest v dno duše in zastrla nas je britka žalost; žalost nad rano smrtjo dragega tovariša, ki je moral tako zgodaj ukloniti mladi vrat neizprosni morilki, posloviti se od svojih upov in nad, ločiti se s cvetnih livad mladostnega svojega življa.

In tako je zopet zazijala v vrstah slovenskih akademikov nova vrzel, in podrlo se je zopet toliko upov in nad, ki so se stavile v mladega moža. In ob tej britki izgubi nam drhteče srce, in roka se nam ustavlja, ko se piše mlademu možu, novi žrtvi iz vrst naših visokošolcev, ko se piše dragemu tovarišu spominski list, na kojega teko solze iskrenega sočutja.

Zibel tekla je pokojnemu Supanu v zeleni Štajarski, v prijaznem Mariboru. Tam se je rodil leta 1869, kot sin imovitih, slovenskih starišev. Oče njegov bil je načelnik mariborske posojilnice in imel obširno posestvo. Ljudske šole in gimnazijo pohajal je Supan v rodnem mestu. Izza mlada bil je vnet, nadarjen pevec. Radi tega se je tudi mislil, završivši srednješolske uke, posvetiti izključno le glasbi in petju ter oditi v

ta namen na konservatorij. Vsled šibkega zdravja pa si je premislil in se vpisal na graško vseučilišče kot medicinec. Svoje stroke oklenil se je z vso ljubeznijo. Imel je skoro završiti svoje študije; stal je že pred pragom v življenje, kar ga je sredi lepih načrtov in osnov zahitela nenadna smrt.

Pokojnik je bil vnet „Triglavan“. Z ljubeznijo in požrtvovanjem oklepal se je tega društva. Odtegnil se mu ni tudi kot starešina in bil jeden izmed tistih redkih akademikov, ki ostanejo svojemu društvu, čegar članovi so bili, vsikdar zvesti in vsikdar pri volji, priskočiti mu na pomoč v tolikerih gmotnih zagatah. Po svoji mični osebnosti, po svojem prijaznem obnašanju in občejnji osvojitvi si je na mah spoštovanje svojih slovenskih tovarišev akademikov in bil v njih krogih jedna najpriljubljenejših, najpopularnejših osebnostij. Komu izmed njegovih znancev se pač sedaj, ob Supanovi smrti, ne obnavljajo mični spomini na prelepe ure, katere so preživeli v njegovi družbi; spomini na trenotja, ko se je mladenič veselil svojega mladega življenja, veselil svojih upov in načrtov in dajal duška svojemu veselju v srebrnih glasovih slovenskih pesnj. Da, kako rad privrel je mu v veseli

podružnici, ako ne kot ustanovnik z enkratnim doneskom 10 gld. ali kot letnik z 1 gld. na leto, pa vsaj kot podpornik z letnim doneskom 10 kr. Poslednji znesek bodo gotovo radi darovali prav mnogi izmed priprostega naroda, ako jim zavedni rodoljubi na primeren način pojasnijo lep in blag namen, česar jih vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda uljudno prosi. Pokrovitelj, ki so vplačali enkrat za vselej vsaj 100 gld., ima družba sv. Cirila in Metoda že lepo število, 238. Vendar upa vodstvo, da izvanredna prilika cesarskega jubileja navduši tudi za tak domoljubni dar še marsikaterega odličnega rodoljuba, kateremu to dopuščajo njegove gmotne razmere.

Ganimo se, dragi rojaki! Naj se ob tej priliki poživi, naj mogočno vsplamti duh, ki vodi družbo sv. Cirila in Metoda. Obnovimo in razširimo v vse kroge gorečnost in navdušenost za mili naš narod, za dobro, nadarjeno, a ubogo slovensko mladino, katera je v tolikih krajih v nevarnosti, da se nam odtuji in pogubi.

Leto za letom čujemo na velikih skupščinah družbe sv. Cirila in Metoda obupni klic odposlancev slovenskega naroda iz tužne Koroške, lepe Štajarske in za vso Avstrijo tako važnega Primorja: „Morituri vos salutant!“ Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda dobro pozna težki in skrajno nevarni položaj obmejnih Slovencev. A ono vstrajnosti ni izgubilo in noče obupovati. Dokler se borimo, dokler delamo za dobro stvar, za vzvišene ideje, — ne umiramo še, ampak živimo. Pomagajmo si sami, in Bog nam bode pomagal. Le pogumno in složno naprej!

Vse za vero, cesarja in domovino!
Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Slovenci — na stražo!

Na vse štiri vetrove smo raztreseni in razkropljeni Slovenci, in nič ni lažjega sovražniku — Nemcu in Italijanu — kot škodovati nam v političnem in gospodarskem oziru. Razen tega nas gledajo vlada in višji krogi na Dunaju „od zgoraj doli“, nas smatrajo za nekako nižjo raso človeštva, in kadar kaj zahtevamo od teh grogov in vlade, očitajo nam, da smo nehvaležni in — pasivni. Ti krogi nam niso naklonjeni, in niti tega nismo v polni meri deležni, kar nam kot državljanom po zakonu gre!

Nemci in Italijani vse to vedo, in zato so tako drzni proti nam in proti vladi. Nikogar se ne boje, najmanj — nas Slovencev! Ni čuda! Od zgoraj nas zatirajo in bagatelizujejo, od spodaj se zaletava v nas kdor ima čas z žalitvijo in — ovađustvom! Tujec pa preži na vseh koncih in krajih, kako bi se polastil naših domovij, naše zemlje in — pravic. Potem pa bi nas pregnal iz rodne zemlje, kakor se preganja pri tepena žival iz hiše! Povsod preži ta tujec na naše imetje in marsikje si je prilastil že obilo posestev, zemlje, gozdov in pravic! Pa vsega tega smo si sami krivi! Ta dejstva pričajo, da

družbi iz jarnega grla domači navdušeni spev, ki je preganjal tovarišem skrbij oblake in jih zazibaval v tisto prijetno duševno razpoloženje, katero nas vselej prevzame ob čistih zvokih mile pesni slovenske, razlegajoče se v tujem svetu. In danes stojimo, Supanovi tovariši, ob razvalinah teh prelepih dni in za vek je zamrl ljubki glas našega slavca, ki nam je slavil in lepšal te dni.

V resnici, brez pretiranja smemo trditi, da s Supanom pokladamo v grob jednega najkolegijalnejših tovarišev svojih. In ta njegova kolegijalnost ni obstajala samo v besedah, on jo je izkazoval in izvrševal tudi dejanski. Imovitih roditeljev sin, bil je vsikdar pripravljen v gmotnih neprilikah seči pod pazduho ubožnejšim tovarišem. Nihče se ni k njemu zatekal zastoni, in to tudi tedaj ne, kadar se je šlo za znatnejše svote. Koliko je on storil v tem oziru dobrega, to se ne da popisati. Bil vam je pokojnik res zlata duša; dičilo ga je nenavadno usmiljeno srce. Ganila ga je beda, tovarišev in z veliko požrtvovalnostjo lajšal jim je bedno stanje, kedar je bila sila. In marsikomu bode sedaj, ob njegovi smrti, oživel spomin na različne usluge in dobrote, ki jih je sprejel iz Supanove roke; in

smo zaspani, nepazljivi ljudje, ki malo mislimo in tudi malo delamo!

Tako ne sme iti dalje s — slovenskim narodom!

Dne 15. novembra t. l. vrši se v Ljubljani občni in ustanovni zbor društva „Naša straža“. Kdor je prebral njega pravila, ta pozna društveni namen. Nadejati se smemo, da strankarski ozir v društvu ne bodo imeli prostora, pač pa, da se tega društva oklene vsak Slovenec, komur je za usodo slovenskega naroda v resnici kaj mar!

Ta pa zahteva: dela, požrtvovalnosti, vstrajnosti in zmožnosti. Nemci in Italijani skrbе vse drugače za svojo prihodnost nego mi, drugače gospodarijo in drugače — mislijo.

Denar je dandanes najmočnejši faktor na svetu, a denar je tudi — čas! „Hitro delati, hitro jesti“ pravi pregovor. Z odlašanjem smo si že dovolj škodovali, zato je treba, da se novega društva oprimemo z vso resno voljo in delavnostjo! Stražo postavimo ob meji in znotraj mej svoje domovine in pazno čuvajmo in poiščemo sovražnikove naklepe. Ne prodajajmo sovražniku svojih domovij in zemlje, da bi potem on množil se med nami in nam gospodaril! „Naša straža“ naj bo straža, ob katero zastoni butajo nemški valovi; to društvo naj bo našim sovražnikom — strah! Odbor, ki se bo izvolil, bo imel dokazati če je svoji nalogi kos!

Radikalen pomoček v dosego enakopravnosti.

Preteklo je že čez sto let, ko se je cesar Jožef II. med drugimi preosnovami bavil z mislijo, po celi Avstriji uvesti nemščino kot državni jezik, kateri bi polagoma izpodrinil vse druge narodne jezike. S to idejo nakopal si je mnogo sovražnikov, ki so že takrat slutili, kakšne zle posledice učini takšen ukaz posameznim nemškimi narodom.

Tekom let začela se je njegova ideja vendar uresničevati, dokler je ni pred 50 leti ustavil jez narodne zavednosti. Le mogočnejšim narodom bilo je mogoče braniti narodne svetinje in si priboriti drobtine enakopravnosti; slabejši narodi pa so bili v tem oziru tlačeni kakor poprej. Ko je v zadnjih letih prekoračila nemška drznost vse meje dostojnosti, oglašati so se jeli vsi slovanski narodi in se potegovati za svoje pravice. Spravili so nemškega lisjaka v take škipce, da si siromak skoraj ni vedel pomagati. V tej stiski skril se je za izgovor, češ, nemški jezik je uradni jezik, a ker mu je že tukaj pretel polom, zavil jo je v zadnje zavetje: nemški jezik je armadni jezik in tukaj se ne more ozirati na posamezne narodnosti.

Dobro, Miha! Vpraša se pa, je li nemški jezik v naši armadi neobhodno potreben in — je li tudi v blagor drugim narodom? Ne!

Toliko let tarnamo že za enakopravnostjo in je vendar ne dobimo, čeravno nam je postavno zagotovljena. Zakaž ne?

utrnila se bode nekatera hvaležna solza in nekateremu bode spela iz dna srca goreča prošnja, naj pokojniku povrne Vsemogočni, česar mu sam povrniti ni mogel v njegovem življenju. Da, nepozabni pokojnik, vreden si teh blagih solza, solza hvaležnosti in ljubezni; vreden si jih Ti plemeniti mladi mož, saj si si nanizal lep broj dobrih del v knjigi življenja, saj si živel drugim, ne sebi. Ti pač zaslužiš, da bi se Ti na nagrobni spomenik napisala ona pesnikova slova, ki so Ti bila ravnilo in pravilo Tvojega življenja, ona krilata, v življenju tako malokedaj uresničena slova:

„Imaš-li, brate, mnogo od nebes,
Od bratov ne obračaj mi oči!
Odpri srce, odpri roke,
Sirotam olajšaj gorje!“ (S. Gregorčič).

Bodi Ti večnost srečna, Ti zlata slovenska duša, Ti nepozabni tovariš, Ti požrtvovalni, človekoljubivi mladi mož. In Tvoji posmrtni ostanki, katere smo Vseh svetnikov dan v žalnem sprevedu spremili v pokoj, ti ostanki počivajo naj v miru! Sladko se odpočij gori na šentlenardskem pokopališču, kjer je našlo miru in pokoja že več graških Slovencev, kjer sniva večno spajanje tudi jedna najplemenitejših slovenskih žen — pisateljica naša Josipina Turnogradska.

Dokler se v c. kr. uradih in tudi v c. in kr. armadi šopiri nemški jezik, svojili si bodo Nemci večje pravice in gospodstvo čez druge narode.

Le slišati je treba te nemške Jeramije, na kaj se vse sklicujejo v dokaz, da je jezik avstrijske armade nemški, da je po njih logiki obratno tudi armada — nemška; v številu in hrabrosti vsikdar pretežni Slovani so po njih mnenju menda le v armadi za nemško — štafažo, da poskušajo „slast in bol“ nemškega kulturnega jezika, da se nad neveščimi lahko zbijajo šale, da se jim sipljejo na glave psovke „windischer Trottel“, „croatischer Dickschädel“ itd.

Kolik hrup je nastal po nemških taborjih zbok malenkostnega „tukaj“ in „zde“; ako se jednotne vezi vsled jedne te besede v armadi že trgajo, tedaj je za nemški armadni jezik vsaj — osodno.

Pa ne le pripoznani izzivajoči listi so porabili priliko o nemškem armadnem jeziku, da so prešli kar skokoma od armade na državo, češ, armadni in državni jezik mora biti le nemški, tudi strokovni vojaški list „Armeeblatt“ spustil se je v ta prepir ter piše: nemški službeni jezik je v armadi „der wertvollste Rest Gemeinsamkeit“ ter kliče zapovedujočim glasom — baš kakor oblasten „fajtar“, ki ne trpi ugovaranja: „Proč roke od armade, v armadi ni prostora za politične spekulacije“, češ, tam da ima pravo le nemščina.

Ali se pa res gleda povsod tako strogo in dosledno na izvajanje povdarjenih načel gledé nemščine kot armadnega jezika. Ne, po drugod ima glavno ulogo polkovni jezik, tako, da se od častnika strogo tirja znanje tega jezika, podčastniki dosežajo najvišje šarže, ne da bi znali besedice armadnega jezika; tako je n. pr. v c. in kr. polkih na Ogrskem, kjer se je n. pr. povedalo vojaku, ki je bil le armadnega, ne pa tudi polkovnega jezika več, da ostane vedno prostak, ako se ne priuči polkovnemu jeziku. Zakaž pač ni tudi pri naših polkih tako?

Ker nimamo mažarske doslednosti ter smo pustili, da so vse naše štajarske, kranjske, koroške in primorske polke proglasili za — nemške, kjer je armadni jezik ob enem polkovni, dasi služi v njem morda le — pol ducata Nemcev. Častnikom ni treba znati drugega jezika razven nemščine, tudi podčastniki postanejo le oni, ki so nemščine več; ako ta slovenščine niti ne zna — tembolj gotovo bo povišan.

Dokler ostane v armadi takšno razmerje, še Slovani o ravnopravnosti ne moremo govoriti.

Jedini Čehi bili bi imeli doseči nekoliko enakopravnosti, a kaj se je zgodilo? Peščica Nemcev prevrgla je Badenijevo in Gautschevo ministerstvo in celo grof Thun zibal se je na svojem ministerskem stolu. Vlada se torej Nemcev boji in to po vsej pravici.

Koncem tega stoletja se pa tudi takšnega nasilstva ne smemo bati, ker najdejo se radikalni pomočki, s katerimi se zvitemu nemškemu

Lahka naj ti bode gomila v tuji zemlji, gomila, katero so porosile odkritosrčne solze Tvojih prijateljev in tovarišev. Blag spomin ohranjen pa Ti je v srcih slovenskih.

Tako smo zopet zanesli k večnemu počitku slovenskega akademika; zanesli mladega moža, ki naj bi bil kedaj stopil v dejansko življenje mej svojimi rojaki, kateremu je pa zgodnja smrt preprečila vse račune in načrte baš ob koncu študij. In ta dan je zopet pal z drevesa našega naroda cvet, kateremu ni bilo dano obroditi sadu, nam tako zaželjenega sadu. In zopet so se za jednega moža zmanjšale že itak redke vrste našega akademičnega naraščaja, med katerim letos tako kruto divja smrt in zahteva žrtvo za žrtvijo. In človeka prevzemlje obup, ko tolikokrat čuje bobneti mrtvaško grudo na krste z mladimi nadopolnimi možmi, ki so toliko lepega nameravali, a dosegli ničesar, niti grobe v sveti zemlji domači. S strahom se ozira človek ob takih trenutkih v bodočnost našega naroda in nehote se spominja onih žalostno resničnih pesnikovih besedi, da Slovenec nima sreče.

M. P. Podkrajec.

V Gradci, 2. listopada 1898.

lisjaku toliko pristrizhe ošabni rep, da z njim ne bode nikdar več udrihal po slabejših narodih.

Gotovo je, da je poleg narodnih jezikov jeden jezik v c. kr. uradih potreben, s katerim nam je moči se sporazumeti z uradi v drugih kronovinah. Tudi v c. in kr. armadi je jeden jezik neobhodno potreben; zategadelj pa ni še posledica, da bi bil tisti jezik — nemški.

Ako hočemo, da nam v Avstriji zares pri-sije zora enakopravnosti in se enkrat za vselej otresemo tujega jarma, tedaj mora vlada skrbeti za to, da se v c. kr. uradi in v c. in kr. armado uvede neutralen (mednarodni) jezik, n. pr. francoski, katerega se poslužujejo večinoma diplomatije raznih držav. S tem se uniči neznosno nasilstvo oholih Nemcev za vselej in upati je, da bo potem med posameznimi avstrijskimi narodi zavladal mir in vrnil se blagostan, ako se zvesto ravnamo po geslu:

„Z združenimi močmi!“

Celjske novice.

(Imenovanje.) Avskultant pri celjskem okr. sodišču, dr. Viljem Stepischnegg, je imenovan za sodnega pristava pri okr. sodišču v Ormožu.

(Za „Spodnještajerski jubilejski zaklad“) so nadalje vplačali: sl. posojilnica v Ljutomeru 100 kron; preč. g. Karol Gajšek, častni kanonik v Doberni 18 kron; sl. občina Sv. Martin na Paki 10 kron; g. Maks Pieteršnik, c. kr. prof. v Ljubljani 20 kron; sl. hranil. in posojil. na Ljubnem 20 kron; g. A. Božič, žup. v Radoslavcih 2 kroni; sl. občina Št. Pavl pri Preboldu 30 kron; sl. okr. zastop. sevniški 400 kron; pri slovesu g. dr. Ravniharja v Celji se je nabralo 21 kron 34 vin.

(Martinov večer) priredi dne 13. novembra t. l. v veliki dvorani „Narodnega doma“ „Celjsko pevsko društvo“ s prijaznim sodelovanjem slovenske celjske godbe pod vodstvom kapelnika g. Munda. Vzpored je naslednji: 1. „Zastava“, koračnica, igra godba; 2. Eisenhut: „V naravi“, šaljiva polka, poje moški zbor; 3. F. S. Vilhar: „Domovini“, poje mešani zbor; 4. „Gluh mora biti“, veseloigra v 1 dejanji; 5. A. Nedved: „Nazaj v planinski raj“, poje mešani zbor; 6. „Dunajska“, koncertni valček, svira godba; 7. Berite „Domovino“, veseloigra v 1 dejanji; 8. M. Hubad: „Jepa davi slanica pala“, „Bratci veseli vsi“, narodni pesmi, poje mešani zbor; 9. „Pomlad“, polka francoska, igra godba. Po izvršenem vzporedju, prosta zabava, pri kateri se bode izžrebala Martinova gos, srečko dobi vsakdo pri vstopu brezplačno. — Začetek točno ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina za člane slovenskih društev ter njih obitelji 20 kr. za osebo, za nečlane 40 kr. za osebo, za rodbino 1 gld. Predplačila se z ozirom na velike stroške slavnosti blagoslovljenja zastave hvaležno vzprejemajo. Ker so se prvotno določene igri stavile nepričakovane ovire, moralo

bo društvo uprizoriti gori omenjeni igri. Slavno občinstvo naj blagovoli priti točno ob polu 8. uri, da vzporeda ne bode motilo, ker bodo v dvorani mize postavljene. Gospodje se opozarjajo, da v dvorani do 10. ure ne bode dovoljeno kaditi, zaradi tega bodo odprti tudi stranski prostori.

(Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj) zborovalo je dne 2. listopada t. l. v okoliški šoli. Navzlic slabemu vremenu zbralo se je vendar 23 gg. učiteljev (učiteljic), katere je pozdravil društveni predsednik g. Arm. Gradišnik, prav prisrčno. V vzvišenih besedah se je spomnil smrti naše presvite cesarice Elizabete ter ob enem društvu naznanil, da je izrazil z domačimi odborniki sožalje na kabinetno pisarno. Predno dalje poročam, samo malo opazko: Kaj je pa z onimi tovariši, ki so organisti? Ko je nekoč društveni tajnik nekoliko v „Popotniku“ podregal, oglasili so se, da jim orgljavska služba ne dopušča, udeležiti se zborovanja, ker se to vrši samo po nedeljah. Dne 2. listopada pa najbrž nikjer ni bilo „drugega opravila“, ter bi bil lahko marsikateri „organist“ pokazal, da mu še bije srce v prosep društva, a žalibog, da temu ni tako! — Imeli smo čast pozdraviti zopet dva nova društvenika, namreč gđc. Božič iz Griž in g. Dragotina Vučnika iz Št. Jurja ob. j. ž. kot prava uda, g. Dijaka, c. kr. uradnika pri okrož. sodišču ter g. Radaja, gostilničarja na „Bregu“, kot podporna uda. Živelii! Zapisnik zadnjega zborovanja se sprejme z malo popravo. Društvene zadeve: G. Gradišnik izraža veselje v imenu društva, da je marljivi in obče priljubljeni tov. g. Stukelj zopet ozdravil ter prišel v našo sredino. Čestita nadalje tov. Četini iz Liboj, kot „novopečenemu zakonskemu kandidatu“. Tovariša Gnus in Knaflič opravičita odsotnost. Opombe o X. zboru „Zaveze“ se vzamejo na znanje. Rešilo se še je nekaj drugih društvenih zadev in predlogov. Prihodnje zborovanje dne 4. grudnia t. l. Na prav obilo vdeležbo!

(Celjska „vahtarca“) kaj slastno naznanja v zadnji svoji umazani številki, da so se pripetile pri neki posojilnici malenkostne nerednosti vsled zanikernosti poslujočega uradnika, kateri pa je, kakor nam je iz gotovega vira znano, vse do zadnjega krajcarja poravnal, tako, da ne bode trpel nihče škode. Prav bombastično naznanja tudi ta umazana capa, da se bode s to zadevo svoj čas še obširno bavila in razkrila še druge zanimivosti. Nam niti na misel ne pride, da bi zagovarjali slabo gospodarstvo bodisi kakega posameznika ali kakega zavoda, vendar se nam zdi, da bi za „vahtarco“ mnogo boljše bilo, da pusti naše zavode v miru in da se ne zaletava vanje, kakor besno pseto, ker bi se sicer lahko pripetilo, da njej in njenim zvestim oprodam naštejemo nebroj taci in jednaci grehov, kateri so dandanes pač neizogibljivi. Če „vahtarco“ vkljub temu še miče napadati naše vrle posojilnice, katere so ji trn v peti, potem ji pa svetujemo, naj

do takrat, ko obljubuje prinesiti še več zanimivosti, pove svojim vernim čitateljem, da na njeno veliko žalost tudi njeni pristaši goljufujejo svoje zavode, šefe in kruhodajalce, tako, da morajo ti pobegniti ali v inozemstvo, da pridejo pod ključ, ali pa da se obešajo po Jožefovem hribu. Gospoda, nikar ne hodite na solnce, dokler imate maslo na glavi, sicer vam napravimo še bolj zabeljeno čorbo.

(Obesil se je) dne 7. t. m. pri treh križih pod Sv. Jožefom pri Celju nek H. Halbritter, pisar pri okrožnem sodišču in mestni godec. Lahkomišljeno življenje pri „mastni“ plači tiralo ga je v obup in smrt. Zapušča ženo in štiri nedorasle otroke. Govori se tudi o večjem poneverjenju, vendar je bolj verjetno, da je obupal radi znižanja plače kot muzikant; zgodila se je namreč zadnje dni čudna prememba pri mestni godbi: vsem se je znižala plača kar nakrat na 20 gld., če prav so imeli dosedaj 60—70 gld. Slabi časi!

(Kako so malenkostni in smešni) naši nemški Celjani. Nam že znani izzivač, davčni pristav Mettelet je premeščen od tukaj v Kirchbach, kamor edino spadajo vsi nemški uradniki od nas; celjska „žaba“ napisala mu je tem povodom pol strani svojega „Unterleib-žurnala“ v slovo, kjer je brati med drugimi hvalospevi: „M. ni bil le delaven uradnik, nego tudi izvanredna prikazen v društvenem življenju našega mesta“. Obžalujemo „društveno življenje“ nemških Celjanov, ako igra že vsaka duševna senca in telesna slabost a la Mettelet — izvanredno prikazen, čegar zgube ni mogoče preboleti in nadomestiti. Da tem sigurneje izžeme kakšno solzico za njim, predstavi listič odišlega kot — političnega mučenika, ter piše: „M. postal je žrtva svojega prepričanja, žrtva onega pomena, kako se ugodi pri višjih oblastnijah prostaškemu slovenskemu ovaduštvu.“ V ovaduštvu in izdajalstvu vzrasli pobiči pri celjski „vahtarci“ dolžijo Slovence ovaduštva! No, saj pa še niso očitajočega stavka dokončali, ko že izdajo svojo prirojeno narv v besedah: „Kaznovanje Metteleta zahteva da se spomnimo na nekega njegovega slovenskega tovariša pri tukajšni davkariji, . . . katerega da še niso zgrabile uradne klešče. Vidite, tako-le se pri Nemcih učimo lepih čednosti. Sicer pa brezpomemben Mettelet ni zadnji nemško-nacionalen uradnik med Slovenci, katere bomo zaradi njih izzivajočega ponašanja vedeli „izkaditi“ iz naših uradov — naj pa že imenujejo nemški ovaduhi tako našo politično brambo — ovaduštvo.

Shod Krščansko soc. pol. društva „Naprej“ v Celji.

Ogromno število zavednega ljudstva se je zbralo pretečeno nedeljo v „Narodnem domu“. Vsi prostori treh sob so bili natlačeno polni. Največ je bilo okoličanov in delavskih slojev

Doma in na tujem.

Poučna povest za narod.

Poljski spisal Felicijan Pintowski.
Poslovenil Podravski.

„Oho, odkod imate to zagotovilo?“

Jožek je začel Antonu praviti razne sanje in znamenja, iz katerih je spoznal, da ta terna mora uprav sedaj priti. Govoril je tako dolgo, da je bilo tega Antonu že preveč, torej mu reče:

„Nehajte že vendar enkrat, ker vi do jutra ne končate, a jaz nimam časa. Povejte naravnost, kaj hočete.“

„Evo“, pravi Jožek, „rad bi si poslednjokrat izposodil od vas za stavo in ker v desetih dneh dobim, pa vam od danes čez deset dnij vrnem ta novi, pa tudi svoj poprejšnji dolg.“

„Toda čemu obetate na deset dnij! Dajte mi danes nekako poročstvo, pa vam dam posojilo, toda kar tako brez zagotovila vam še sto krajcarjev ne dam“, reče Anton.

„Ali mar nimate tega zagotovila? Saj vendar obsevate več nego štiri orale mojega polja, jaz pa imam od vas še le 150 ali 200 gld., torej bi moralo tudi novo posojilo najti zagotovilo na onem zemljišču, a čez deset dnij . . .“

„Ho, ho, kako vi dobro računate: 150 ali 200! Lepa reč, posojevati denar človeku, ki ne

zna računati . . . Dvesto goldinarjev! prosim, prosim! . . . A kdo pa jemlje od mene skoro vsak drugi dan po goldinarju, po dva, po tri? Za koga jaz večno plačujem davek? Koga ne-prestano oskrbujem s semenom? Koga živim? Koga . . .“

„Toda jaz sem si mislil“, reče že nekoliko bojazljivo Jožek, „da mi samo gotovino računate na zemljišče in to kar dobim po strani, pa vam sproti odslužimo, kajti jaz in žena vam neprestano delava in naj si bi vsak dan računili samo po . . .“

„No, no, mirujte s tem številjenjem! Od današnjega dne bodi temu konec. Kar ste mi dolžni, imam zapisano, torej se sešteje, koliko je dolga, pa mi to plačate ali v gotovini, ali z zemljiščem in basta. Nočem imeti dalje opravka s človekom, ki ne vé, kako stoji stvar in kadar pride do računa, pa mu je zmerom preveč, ker ne zna računati.“

Vsa ta Antonova jeza bila je le navidezna. Anton je računal na to, da s tem Jožka zastraši ter ga pripravi do tega, da se bo bal, da po taki jezi bodisi ne dobi posojila, ali pa ga dobi samo pod takim pogojem, kakršnega mu predpiše Anton.

Anton je postopal tako, ker je čutil, da je sedaj prišel trenutek, ko bo mogoče od Jožka

kaj dobiti. Anton je vedel, če Jožek potrebuje za stavo, pa mora to dobiti, ko bi imel tudi izpod zemlje izkopati denar, ko bi imel tudi oral zemlje prodati za desetak, da ga proda in stavi v loterijo.

Davno je že premišljeval Anton, kako bi vzel Jožku še ostalo zemljišče, torej sedaj, ko je prišel ugoden trenutek, je tudi sklenil ga uporabiti, torej je dejal:

„Čujte Jožek! po tem, kar sem slišal od vas o najinih računih, že nisem hotel več govoriti z vami, toda to bi bila vaša nesreča, a jaz pa vam želim dobro. Evo, dam vam denar, toda pod pogojem, da vam ga ne bom dajal po drobnem, ker tega sešteti ne znate ter me pri tem še krivo sodite. Dam vam dva stotaka, pa bo tudi ostalo zemljišče in koča moja in vam ostane pravica, da vse to skupaj v desetih dnevih odkupite za toliko, kolikor ste mi dolžni, ker odirati vas nočem. Ali vam je prav tako, ali ne? Ako vam je prav, pa dajva napraviti pogodbo pri beležniku in oba bova imela mirno vest.“

„Kako, vse zemljišče in koča ima biti vaša? . . .“ vpraša nekoliko začuden in nekoliko prestrašen Jožek ter jame omahovati, kakor bi ga v tem hipu zapuščala loterijska vročina.

(Dalje prihodnjič.)

ki so prišli poslušat priljubljene govornike — učitelje.

Ob 4. uri popoldne otvori v odsotnosti predsednika shod g. I. Rebek, društveni podpredsednik ter odda besedo posl. č. g. J. Žičkarju, ki nam je razvil obširno sliko svojega delovanja ter delovanja državne zbornice sploh.

Omenjal je interpelacije, katere je podal zadnji čas, katerim je vlada deloma ustregla, deloma pa še ni izjavila nikakega jamstva. Povdarjal je veliko potrebo osnovanega društva „Naša straža“, h kateremu naj bi pač pridno pristopali.

Ko je govornik končal svoje poročilo, predlagal je g. Rebek resolucijo društva za slov. vseučilišče in nadsodišče.

Drugi govornik, č. g. Kržišnik je polagal poslancu na srce, naj gledajo slov. poslanci na to, da se nagodba z Ogrsko sklene ugodna za kmete in obrtnike ter je prešel pozneje na svoje poljudno in vendar prevdarjeno pobijanje socijalno-demokratskih načel.

Tretji govornik g. dr. J. Hrašovec, izreče v imenu društva poslancu hvalo in zaupanje ter nam opiše z živimi besedami grozno revščino slovenskega naroda v političnem oziru.

Primerjal je slovensko žilavost v večnih narodnostnih bojih s hrabrim vojakom, katerega ne zapusti pogum kar po prvem neuspehu, nego se bori za dobro, sveto stvar do zadnjih vzdihov ter ko se še v smrtnih trenutkih navdušuje, češ, umiram, a storil sem svojo dolžnost dokler da so mi zginile zadnje življenske moči. Vsak drugi tako maloštevilni narod bil bi že davno zginil raz površja zemlje, da se ž njim postopa v političnem oziru tako nasilno, kakor napram Slovencem. Pred vsim moramo pokazati na zunaj, tujcu našo veljavo, vrednost in jednopravnost našega jezika z raznovrstnimi javnimi in zasebnimi napisi, pečati, uradovanjem itd.

V tem smislu predloži poslancu v zagovor pet resolucij:

1. V ljudske šole ne sme nikjer priti razven materinščine še drug jezik, sicer ljudske šole ne dosežejo svojega smotra.

2. Nemško-slov. nižje gimnazije, kakor v Celju in v Mariboru se morajo popolniti v višje, najsi se poučuje v višjih razredih tudi le v nemščini (nekateri predmete pa se vendar lahko po daja v slovenščini), samo da ne bo nevarščine za učence, ki morejo iti po dovršeni nižji gimnaziji na drug zavod, kjer dobo popolnoma tuje jim profesorje.

3. Vsi napisi, pečati itd. javnih oblastnij po Slovenskem morajo biti dvojezični; osrednja vlada naj zaukaže dež. vladam, da izvedejo to v gotovem obroku, n. pr. v treh ali šestih mesecih ter imajo vladi poročati o izvršitvi.

4. Za slovensko ljudstvo se mora povsod uradovati v slovenskem jeziku.

5. Vlada naj takoj odredi, da se ustanovi pri graškem nadsodišču slovenski senat, ki bo tudi v istini slovenski, dokler ne dobimo svojega nadsodišča.

Vse točke vzprejele so se z vsestransko navdušenostjo, na kar je podpredsednik zaključil shod s trikratnim živoklicem na prisotnega poslanca.

Spodnje-štajerske novice.

(Učiteljske premembe.) G. Jakob Škoflek, učitelj v Lehnu pri Ribnici je imenovan za nadučitelja pri Sv. Duhu pri Lučah, a g. Fran Gajšek, učitelj voditelj na Kalobji pa za nadučitelja na svojem mestu. Kot učitelj voditelj za novoustanovljeno šolo Sile-Vrhe pride g. Jernej Pavlič, dosedaj podučitelj v Šmartnem pri Slov. Gradcu; za učitelja pri Sv. Vidu pri Ptujju sta imenovana gg. Jos. Kitek, učitelj v Žetahh in Ivan Fras, podučitelj pri Sv. Andražu v Slov. gor., nadalje so imenovani učitelji gg. Fran Kos, dosedaj pri Sv. Antonu v Slov. gor. za Št. Lenart v Slov. gor., Emil Ruprich, dosedaj podučitelj v Studencu pri Mariboru, za učitelja v Razvanj in Fran Lichtenwallner, dosedaj v Št. Ilju v Slov. gor. za Leitersberg-Krčovina.

(Osebnost.) Dr. Rihard Bratusch, državnega pravdnika namestnik v Mariboru je imenovan za namestnika višjega drž. pravdnika pri

nadsodišču v Gradcu. Sodni pristav, dr. Silvin Hrašovec je premeščen iz Velikih Lašč v Maribor.

(Iz Žalca.) Žalski narodnjaki osnovali so v proslavo 50letnega vladanja Njega Vel. cesarja Franca Jožefa I. „Zavezo slovenskih gasilnih društev“ in dne 30. oktob. t. l. vršil se je osnovni generalni shod, katerega so se udeležili zastopniki prostov. požarnih bramb iz vseh krajev Spod. Štajerske. Do sedaj je svoj pristop prijavilo 14 gasilnih društev, upamo pa, da pristopijo vsa spodnještajerska gasilna društva k tej velevažni „Zavezi“, kajti ta bode le njihovemu društvu v korist. Če se zvežejo večinoma vsa slov. gasilna društva Spodnje Štajerske v jedno zavezo, bode ta „Zaveza“ jako močna in velika in se bode moralo na njo ozirati pri deželnem odboru v Gradcu, tem bolj zato, ker bode imela „Zaveza“ svojega zastopnika pri deželnem odboru. S tem pozivljamo vsa ona gasilna društva, katera še niso svoj pristop k „Zavezi“ prijavila, da to takoj storijo, kajti prej ko bode „Zaveza“ močna in velika, prej bode dosegla za društva v „Zavezi“ kaj koristnega. Društvo, katero želi k tej „Zavezi“ pristopiti, naj skliče g. načelnik k zborovanju, naj ta pristop k „Zavezi“ pri zborovanju predlaga, da se izvrši pravilni sklep, in ta sklep, se potem naznani načelništvu „Zaveze slovenskih gasilnih društev v Žalcu“.

(Iz Letuša.) V minulem mesecu je imelo „Bralno društvo“ dve, za naše kmete jako važni zborovanja. Kakor znano, se naši kmetje večinoma pečajo z živinorejo, sadjarstvom in vinarstvom. Da bi se posebno v teh strokah kmetijstva še bolj podučevali, sklicalo je „Bralno društvo“ zborovanja. Dne 9. m. m. predaval je g. J. Belé „o nasadu in gojitvi amer. trsa“ ter še dodal nekaj „o gnojenju“; dne 30. m. m. pa je govoril g. M. Jelovšek „o živinoreji“. Spodbujal nas je k složenemu delovanju ter konečno nasvetoval, naj se za ta okoliš ustanovi „Kmetijska zadruga“. Koliko uspeha sta imela oba govora, kaže se v tem, da se bode za okoliš Letuš in Podgorje ustanovilo: 1. „Sadjarsko društvo“, kojega namen bode, skrbeti ne le za gojitev dobrega sadnega drevja, temveč tudi za nasad ameriških trt. 2. „Kmetijska zadruga“.

(„Bralno društvo v Frankolovem“) priredi v nedeljo, dne 20. novembra t. l. društveno zborovanje ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih s sledečim vsporedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Govor g. Ivan Belé o sadjarstvu in vinoreji. 3. Nabiranje društvenine in pristop novih udov. 4. Slučajnosti in nasveti. Po zborovanju prosta zabava. K prav obilni udeležbi uljudno vabi predsednik.

(Zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda v Trbovljah) preteklo nedeljo obneslo se je v vsakem oziru dobro. Udeležba bila je obila, govornika dr. Sernec in Dragotin Hribar pa sta navdušeno in poučljivo razkladala navzočim o splošnem pomenu izobrazbe za gospodarski napredek. Preč. g. župnik Erjavec pa se je v toplih besedah spominjal vis. cesarske rodbine, posebno še presv. cesarja, ki praznuje 50letnico vladanja, katerega je zadela grozna nesreča, da so mu umorili ljubljeno soprogo. Poslušalci bili so zadovoljni in želeli le, da bi mnogokrat kaj enacega se priredilo v Trbovljah.

(Iz Ponikve ob juž. žel.) Minuli četrtek se je tukaj blagoslovila nova ljudska šola, v kateri napreduje štirirazredni pouk. Te slavnosti udeležilo se je mnogo različnih gostov iz tujih krajev in tudi mnogo ljudstva iz domače župnije. Gosp. okrajni glavar govoril je v slov. in nemškem jeziku, ter mu hvaležno izrekamo prisrčno zahvalo za toliki njegov trud. Odprla se je ravno isti dan nova gostilna v novosezidani hiši g. Podgorška, v kateri se je došlo ljudstvo prav dobro zabavalo.

(Po šmarskem in kozjanskem okraju) krožijo od občine do občine agitatorji, da bi iste prosile vis. dežel. odbor v Gradcu, da se podeli ravnateljsko mesto na vino- in sadjarski šoli v Mariboru strokovnemu učitelju za vinorejo na imenovani šoli — g. Antonu Stiegler, kateri je pa popolnoma nevedšč slovenskega jezika. Vse občine Spod. Štajerskega se nujno opozarja, da se v take namene ne dajo izrabljati, ker je dovolj prosilcev, ki znajo dobro slovenski.

(Otvoritev nemške šole na Slatini) To so vam bili smešni prizori pretečeno soboto na Slatini. Šolsko poslopje je bilo okrašeno „primerno“ z veliko prusko zastavo. — Prišlo je baje 45 otrok — res zanimivo bi bilo zvedeti, koliko od teh so jih nalovili celo v — hrvaški kronovini; kajti od domačinov nam je znano le kakih pet rodbin, ki govorijo nemško med sabo; od teh pa niti vsi otroci za šolo nimajo.

(Občina Zagorje), menda prva v kozjanskem okraju, je v svoji seji 2. t. m. sklenila prositi za vseučilišče, za višje deželno sodišče ter za izklicavanje imen na postajah pri železnici tudi slovensko. Ta sklep se je odposlal političnemu društvu v Kozje v nadaljno porabo.

(Vabilo) Sevnjsko breško učitelj. društvo zboruje dne 13. novembra t. l. ob pol 10. uri popoldne v šolskem poslopju na Vidmu po sledečem vsporedju: 1. Petje. 2. Zapisnik. 3. Poročilo predsednika. 4. Poročilo o zborovanju „Zaveze“. 5. Poročilo o letošnji deželni šolski konferenci. 6. Potne črtice učitelja kolesarja. 7. Želje in nasveti. Opozarjajoč na važnost in zanimivost vsoprednih točk, vabi na mnogobrojno udeležbo odbor.

(V Pišecah) je darovala gospa Ana Gerec v proslavo vladarskega jubileja tisoč gld., da se napravi ustanova za občinske reveže.

(Novo bralno društvo) Pri Sv. Marjeti niže Ptujja ustanovili so si dne 30. m. m. bralno društvo, kateremu je predsednik č. g. A. Šuta.

(Občina Obrež) vposlala je prošnje za vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani.

(Občinske volitve.) V Hajdini pri Ptujju so 14. t. m. občinske volitve. Narodnjaki, pripravite se in rešite čast slovenske občine. Kar smo že rekli, ponovimo: slovenska občina najima takega župana, ki bode hotel in umel slovenski uradovati. Saj imate dovolj narodnih mož n. pr. Gr... ali Št... itd. Taki nemčurski župani pa so tudi navadno slabi gospodarji, in ta vaš tudi ni izjema; opomnimo vas le tožbe med županom in odborom radi istih 200 gld. — Pokažite hajdinski narodnjaki pri volitvi, da se pretaka po vaših žilah slovenska kri, da v vas plamti slovenska zaveznost.

(Požar.) Dne 31. m. m. zgorelo je v Hodošah pri Ptujju posestniku Boštjanu Brodnjak gospodarsko poslopje z vso vsebino.

(Iz Ljutomera.) Novo ustanovljeno gasilno društvo v Noršincih pri Ljutomeru dobilo je krasno novo brizgalno in si postavilo lepo spravlišče orodja. Oboje bode se slovesno blagoslovilo v nedeljo 13. t. m. po večernicah. Po tej slovesnosti vrši se društvena tombola v prostorih g. Vaupotiča v Noršincih. Čisti dohodek namenjen je za pokritje društvenih stroškov. Rodoljubi in rodoljubkinje, pridite ta dan polnoštevilno v Noršince ter darujte svoje darove v preblagi namen! Na svidenje!

(Cigani) Po ljutomerski okolici potepalo se je že nad mesec dni krdelce kradljivih Ciganov, ne da bi jih bilo mogoče zajeti. Ko pa so pred par tedni izvršili pri posestniku Jos. Slana drzen ulom, napravila se je obča gonja nanje ter so res zasačili ciganskih 12 oseb, med temi šest moških. Oddani so sodišču.

(„Kat. slov. politično in gospodarsko društvo s sedežem v Jarenini“) priredi v nedeljo dne 13. nov. svoj III. shod pri Št. Ilju v Slov. goricah v prostorih gostilne g. Fr. Celcerja s sledečim vsporedom: 1. Govor o splošnem političnem položaju Slovencev. 2. Govor o volilni pravici in volitveni dolžnosti. 3. Razlaganje pravil. 4. Vsprejemanje udov. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Šentiljčani in sosedje, pridite vsi na ta važni zbor, vabi vas vse društveni odbor.

(Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni) priredi 20. novembra t. l. po večernicah v gostilni „k angelju“ veselico s tombolo, tamburanjem in petjem. Zavedni Slovenci Petrovčani, udeležite se te veselice zopet polnoštevilno. Tudi naše prijatelje pri Kapeli, Sv. Jurju in Prekmurca vabi k obilni udeležbi prav prijazno odbor.

(V Marenbergu) se blagoslovi v nedeljo dne 13. t. m. lepo novo šolsko poslopje.

(Načelništvo akad. podružnice v Gradcu) družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani sestavilo se je za leto 1898/99 tako-le: Prvomestnik: iur. Ivan Zemljič; podpredsednik: iur. Slavko Krmav-

nar; zapisnikar: iur. Rudolf Potočnik; blagajnik: iur. Ivan Langerholz; namestnik: iur. Bogumil Senekovič.

(Graški župan) dr. Graf je dobil cesarjevo potrjenje.

Druge slovenske novice.

(Imendan pres. pokojne cesarice Elizabete) obhajal se bo dne 19. novembra letos po vseh javnih šolah na Kranjskem s sv. mašo, primernimi nagovori šolskih vodstev, zatem pa pouka prostim dnevom.

(Osebnosti.) Višji davčni nadzornik g. Ivan Lončar je imenovan za finančnega svetnika, davčni nadzornik g. Ivan Kalan pa za viš. davč. nadzornika. Premeščena sta gg. sodna pristava Ivan Pogačnik iz Krškega v Kranj ter Josip Žmavec iz Žuženperka v Krško. Za sodnega pristava v Žuženperku je imenovan avskultant g. Milan Dolenc.

(V izpraševalno komisijo) za ljudske in meščanske šole na Kranjskem so imenovani gg. ravnatelj Hubad, načelnik, profesorji J. Vodeb, Vil Zupančič, Franc Levec, A. Černivec, Fr. Orožen, V. Hallada, Iv. Macher, A. Funtek, Iv. Benda, A. Dekleva, učitelj A. Maier ter prof. dr. Svetina in A. Kržič.

(Vremensko hišico) z uro in vso potrebno upravo kakor: baro-termometer-areometrum i. dr. postavili so pretekle dni v mestnem parku nasproti „Narodnemu domu“ v Ljubljani. Ta naprava je zelo praktična in umestna.

(Gostovanje na slovenskem gledališču v Ljubljani.) Izmed zunanjih gostov, ki bodo v tej seziji slov. gledališča nastopili sta še gg. Borštink iz Zagreba ter operni pevec Naval Pogačnik z dunajske dvorne opere. Za tema nastopi pa še par družih.

(Peticijo za ustanovitev vseučilišča v Ljubljani) vložilo je zadnji čas že mnogo občin na Kranjskem. Izvestno se tem pridružijo še mnoge druge po Slovenskem.

(Vrhniška železnica) imela bo tri kolo dvore ter se bo slovesno otvorila meseca julija 1899. leta. Dela naglo napredujejo.

(Občinski odbor občine Trojane) je v svoji seji dne 3. novembra t. l. soglasno sklenil, da se v spomin cesarjevega 50letnega vladanja nakupi spominskih jubilejnih knjižic in podob vladarjevih, s katerimi se obdari šolska mladež v Št. Gotardu in Čemšeniku. — Nadalje, da smatra ustanovitev vseučilišča in nadsodišča v Ljubljani kot nujni potrebi slovenskega naroda, in naroči županstvu, da v tem smislu sestavljeni prošnji odpošlje državnemu zboru. Stojmo na braniku za svoje pravice!

(Kranj) vidno napreduje. Najbolj so Kranjčani ponosni na svojo gimnazijo, ki šteje letos že šest razredov s štirimi paralelkami, in ki je tako napolnjena, da sedanje sicer zelo prostorno poslopje bode komaj zadostovalo, kadar se še sedmi in osmi razred otvorita. Skrbno mestno županstvo se bavi zdaj z vodovodom; ker pitne vode večkrat v mestu primanjkuje, namerava se vodo za mesto in nekatere vasi iz Kokre napeljati. — Mestna hranilnica dobro napreduje in ima že čez 10 000 gld. rezerve. Ker pa le na premičnine posojuje, namerava se ustanoviti ž njo v zvezi še kreditno društvo, katero bi personalni kredit gojilo. In res zelo razvita trgovina v Kranju le še takega društva zelo potrebuje.

(Umrl je) v Hrenovicah dne 7. t. m. ondotni župnik č. g. Alojzij Puc. N. p. v m.!

(Novomesto) Novi most čez Krko, prelep kras mestu, izroči se v kratkem javnemu prometu. — V Kandiji je nova posojilnica registrovana; okolici bode dobro došla, ako bode v slovenskem in bolj v Raiffeisenovem duhu delovala in na denarnem polju posnemala vrlo delovanje novomeške kmetijske podružnice, ki je že toliko dobrega storila in ki n. pr. za letošnjo zimo vse polno lepih predavanj napoveduje. — Streljanje zoper točo je imelo tudi v novomeški okolici dobre nasledke, kakor to poroča slovenski starešina dr. Vošnjak za slovensko bistriški okraj, za več krajev na Štajarskem in tudi na podlagi izkušenj naše kmetijske šole za novomeški okraj. Pozitivna poročila o ugodnih vspehih streljanj imamo tudi iz krškega okraja. Negativni vspehi so bili pač v mariborskem okraju, kjer baje letos

niso v pravem(?) času dosta(?) streljali. — Na naši kmetijski šoli je letos dosta učencev dokončalo svoje študije, a se je tudi zopet dovolj novincev oglasilo.

(Obešen ropar.) V Novem mestu so obesili dne 4. t. m. 22letnega M. Režeka, ki je dne 24. julija t. l. na Gorjancih oropal za slano in par goldinarjev svojega tovariša - drvarja ter ga na grozen način ubil. Pri novomeškem sodišču ni bil že 34 let nobeden hudodelec obešen.

(Nemška olik.) Ljubljanski knez in škof se je vozil ta teden v Rim ter med potomo izstopil pri celovškem knezu in škofu. Nemški nacionalni pobalini so to izvohali ter napadli škofovo palačo s kamenjem.

(Imenovanje.) Notarski kandidat v Trstu, dr. Quarantoto je imenovan za notarja v Tolmin. Slovenščine skoraj gotovo ne zna.

(V Trstu) so spustili te dni v morje prvo slovensko ladijo. Ista je last narodnjaka J. Gorupa ter se zove „Triglav“. Dal Bog, da srečno nosi širom sveta slovensko ime in ji nasleduje kmalo še druga.

(Učiteljske plače na Goriškem) so vnebo kričeče. Svoj čas smo se potegnili za zboljšanje plač na Kranjskem, danes moramo povzdigniti glas za te, ker kažejo v umazani luči zanikerno gospodarstvo merodajnih faktorjev na Goriškem. Da se v Avstriji sploh ne najde podobnega zanemarjenega učiteljskega stanu kakor je na Goriškem, je gotovo, gotovo je pa tudi, da mora ta dežela te svoje turške razmere v XIX. stol. zboljšati! Učitelji vendar niso — sužnji!!

(Letošnje istrsko vino) ima jako mnogo sladkorja v sebi ter se ga je tudi precej pridelalo; vendar mu ni cena previsoka, nego je dobiti črno kakor belo po 18—22 kr. liter.

(Nov hrvatski gimnazij.) V Paznu ustanovi se hrvatski gimnazij. Prva tangenta zanj se že nahaja v proračunu z l. 1899.

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor.) Nemška levica spoznava svojo nezmožnost ter dela iz maščevanja do vlade in desnice vsakojake nerednosti in — izdajalstva. Tako se je n. pr. v seji dne 5. t. m. razvnel Schönerer tako, da je izpovedal ves, sicer tajni načrt ruvajočih avstrijskih Nemcev. Pozival je Nemce naj odreko Avstriji pokorščino in davke, kajti edina in prava rešiteljica jim je le Nemčija. Grof Thun ga je primerno zavrnil, kakor se sploh pobalini odgovarja. Nemci povdarjajo, da se jim je bojevati za trojno: da se odpravijo jezikovne naredbe, da se zabrani sklenitev pogodbo z Ogrsko, ter da vržejo Thuna. Niso pa še edini, kakšna sredstva jim je rabiti odkar je zgubila obstrukcija veljavo; glavno ulogo igrajo štajarski nemški poslanci, ki bi baje radi, da Nemci ali ostavijo drž. zbor, ali pa odložijo svoje mandate. V negotbenih pododsekih se razprave zelo počasi vlečejo, ker delajo Nemci z brezkončnimi govori vspešno obstrukcijo.

(Češka pridobitev.) Ravno kar je izišel proračun za l. 1899, ki ima nakazano vsoto 100.000 gld. za ustanovitev češke tehnike v Brnu. Vsak dan se tudi pričakuje cesarske odločbe za ustanovitev tega važnega zavoda.

(V Budapešti) stoji na javnem prostoru spomenik avstrijskemu generalu Hentziju, ki je junaško branil Budo proti puntarjem leta 1848. Umljivo je tedaj, da so ta spomenik Mažari od nekaj pisano gledali ter ga skušali celo z dinamitom razstreljiti. Sedaj se jim je izpolnila želja, cesar je dovolil, da se na onem kraju postavi spomenik rajni cesarici Elizabeti, a Hentzijeve spomenik pride na dvorišče ondotne kadetne šole.

(Ogrska zbornica) ima tudi obstrukcijo, ker pa Ogrci nimajo § 14, da bi lahko tudi brez poslancev sklenili pogodbo, skrbi ogrsko vlado obstrukcija še huje ter se nezadovoljnim poslancem na vse ljubeznjive načine prigovarja. Ako obstrukcija ne neha, nego doseže za čim stremlje, odstopiti bo moral baron Banffy.

Ogled po širnem svetu.

(Grški princ Jurij) bo imenovan za prvo dobo le za višjega mirovnega komisarja na Kreti, no sčasoma bo pač še „avanziral“.

(Zveza med Turčijo in Nemčijo.) Nemški cesar je baje sklenil alijanco s sultanom, vsled katere je Nemčija porok sultanu za turško posest v Aziji, a Nemčija dobi za to „uslugo“ važna trgovinska jamstva.

(Korupcija v Ameriki.) V Ameriki volijo za gotovo dobo let vse uradnike, ki so pri nas državno ali deželno nastavljeni. Posamezne kandidate stane volitev več, nego znaša plača za celo službeno dobo, vendar pa imajo ti uradniki po preteku par svojih službenih let toliko „prihranjenega“, da si uredijo nadaljno življenje. Umljivo je tedaj, da nimajo pri uradovanju baš tanke vesti, kar se tiče denarja. Evropejci nimamo pojma o tem, kako se agituje v Ameriki za enake izvolitve. Baš sedaj poteka doba ter se bodo vršile v kratkem nove volitve. Vsi listi so polni plačanih priporočil. Tako beremo v ondotnem slovenskem listu „A. Sl.“ sledeči oznani: „Slovenec na Ely, Minn. se priporočam pri jesenskih volitvah v izvolitev za sodnika, za kar se jim bodem hvaležnega skazal, Gev. Westcott; drugi se priporoča „za urad okrajnega advokata“; priporočilo je pridjana tudi slika kandidata. Kako nepristransk zamore biti sodnik, ki obeta tukaj in tam se hvaležnega skazati, mislimo si pač lahko.

Dopisi.

Iz narodnega trga v Savinjski dolini.

Enaki jabolku, zunaj lepemu, rudeče-rumenemu, znotraj pa gnilemu, vidijo se mi nekateri pred malo leti zelo sloveči in narodni trgi v Savinjski dolini. — Zona poide narodnjaka Slovenca, če se mu pokaže njih narodnost v pravi luči. — Zunanost je res veličastna in naredi slovesen utis na vsakega bodisi tujec ali domačin, in niti tujec ne more na mah opaziti, koliko trohnelega se v notranjosti nahaja v kvar in sramoto lastnemu narodu. Edini kmet iz okolice, zelo olikan in trd kakor skala gledé slovenskega značaja in materinega jezika, daje še tem trgom slovensko lice; če pa prideš med trgovce, obrtnike in ostale tržane v krčmi ali na kakem drugem javnem mestu, slišiš samo blaženo nemščino. Posebno če se nahaja kak nemško misleči tujec med njimi, takrat že ne dobiš več slovenske besede, seveda vse na ljubo temu nemškemu tujcu, tako, da si moraš misliti, da si kje v kakem gnezdu onkraj nemško-nacionalnega Gradca. — Lepa je res gostoljubnost in uljudnost, katere se ne najde morebiti kmalu kje toliko, kakor med slovenskim narodom, vendar izrabljati isto v lastno kvar in propad, je neodpustljivi narodni greh, kateri se prej ali slej nad nami zmaščuje.

Tujcu, ki pride v kakšen slovenski trg se ne more zameriti, če istega reklamuje za svoj narod in se čuti med nemškimi Mihelni, ako se v njegovi navzočnosti njemu na ljubo nemškutari. Kako vse drugače se postopa z nami Slovenci, če pridemo v nemške trge, niti odgovora se nam ne da na naša vprašanja in kratko te zavrne, da te ne ume. Če si hočemo spoštovanje tujcev pridobiti, moramo njim pokazati pri vsaki priliki, da tudi v trgih biva slovenski narod, kajti v nasprotnem slučaju bode dobil utis, da se mi niti sebe ne spoštuemo, ter da smo vredni reka: „Kdor ne spoštuje se sam, podlaga je tujčevi peti“. Ni še dolgo tega, kar je bil trg Kozje zagrizeno nemškutarsko gnezdo, kako prijeten utis pa danes napravi na narodnjaka, ki ta trg obišče. Če ti je dolg čas, ti je na razpolago lepo urejena bralna soba z raznovrstnimi časopisi in urejeno društveno knjižnico, ali če te usoda zanese od tukaj v sredo Savinjske doline, kmalu te mine vse zanimanje, vse veselje. Prihajajoč v trg M blisketa se ti res nasproti nad prvo krčmo veličasten napis „Čitalnica“ in ne moreš si kaj, da bi si iste ne ogledal; pa kako presenečenje! V zelo omejeni izbici, nad katero se tudi nahaja napis „Čitalnica“ se nahaja mizica za štiri osebe(!) in na tej poleg steklenice „ženofa“, „Domovina“, kakor se vidi edini časopis. — Zamazani divan in par stolov je ves nje inventar, po knjižnici obračaš zaman oči.

Za Boga! Kaj li si mora misliti tujec o nas Slovencih, če zajde v tako čitalnico v narodnem slovenskem trgu?

Istotako se ti godi po krčmah, povsodi se ti ponuja edina starikava nemška graška tetka in kak „Das Buch für Alle“ v duševno hrano.

Ne moremo si kaj, da ne bi take mlačnosti in narodne malomarnosti javno ožigosali edino iz tega namena, da dobri stvari koristimo preden je morda prepozno.

Kaj nam pomaga, če se mi ob mejah bojujemo, da bi pridobili naše trge in mesta zopet v svojo posest, ako se preko nas iz srca Savinjske doline ponuja roka nemškemu molohu!

Prevdarite vendar merodajni tržani naših slovenskih trgov, da je brezbržnost, v koji se nabijate, zelo nevarna v sedanjih časih, in da pride enkrat ves naroden greh, kojega ste zakrivali s svojo mlačnostjo, na vas. Slišal sem, da uraduje ondotna občina nemško, peticij ni odposlala, kar je storila že marsikaka gorska občina. Nedavno je predlagal narodnjak Ivan Lipold v obč. svetu, naj se nemške vloge neresene vračajo, toda s svojim predlogom je — propal. Bože, smiluj se nas!

Iz Šoštanja. Hvala Bogu, sedaj imamo naše „Konzumno društvo“ dobro urejeno in založeno z dobrim blagom, in ni nam potreba kupovati za drago ceno pri nemških kramarjih.

A kaj, nemški kramarji še niso najhujši, ampak tista golazen, katera se kaže po dnevi narodnjaka po noči pa sklepa z nasprotniki zarote in zvijače proti Slovencem, to je strašilo v našem narodnem taboru.

Tako imamo nekega trgovca, kateri se „štuli“ povsod v našo društvo, da kaj poizve, potem pa gorko nese k Haukeju, kjer sedi Vošnjakov Janez in Franc, da se potem pogovoré, kaj ukreniti.

Tudi nedavno so imeli tako posvetovanje pri Haukeju. Domov gredé kričal je tisti trgovec, kateri je vedno trdil, da je naroden: „diese windische Bagage soll der Teufel holen!“

Potepa se pa tudi še neka druga smet po Šoštanju, katera grozi, da bode delala na to, da se naseli dosta „nemškutarskih“, in potem bode odklenkalo slovenskemu županstvu.

Poprašamo županstvo: Jeli isto poizvedavalo od česa živi to človeče? Ali je njemu znano, ima li ta golazen dohodkov, da ji ni potreba delati in si kruh služiti?

Čas bi bil, da se uradi tudi malo pobrigajo za poizvedbo takih ljudi gledé dejanj in imetka.

Od Murskega polja. „Mursko polje se po časnikih skoraj vedno poveljuje; da bi se raje ravno toliko grajalo in očitalo, zadela bi se resnica.

Da je tako, izvedeli boste kmalu.“ Tako smo pisali nedavno — evo dokaz:

Na Murskem polju se je v teku zadnjih šest let ustanovilo 12 slovenskih gasilnih društev. Ta društva so se združila v „Zvezo prostov. gas. društev v pol. okraju Ljutomer“, ki je delovala v početku precej živahno, a sčasoma je to delovanje pojemale. Lani je nekdo sprožil misel, naj bi se osnula spodnještajarska zveza gas. društev, ker deželna zveza ne sprejema slovenskih društev. Sestavila so se pravila, ki so se preresetavala na okraj. zboru in po posameznih društvih, a vspeh je bila — ničla. Pri merodajnih voditeljih zaveze ni bilo pravega zanimanja za to; menda so se nekateri bali za svoje „šarže“.

Letos pa je prišla zadeva spodnještajarske zaveze v tir. Poprijelo se je te zadeve z vso vnemo „Gasilno društvo v Žalcu“. Pozvana so bila tudi naša društva, naj povedo svoje mnenje o predloženih pravilih. To se je zgodilo v odborovi seji okrajne zveze dne 3. julija pri Sv. Križu na Murskem polju. Sklenilo se je pri tej seji, da društva pristopijo spodnještajarski zvezi, ako se pravila gledé sedeža zaveze premené. Ugodilo se je tej želji, pravila so dobila postavno dovoljenje in imel bi se vršiti ustanovni zbor dne 30. oktobra t. l. v Žalcu. Ko dobijo ljutomerska društva poziv k temu zboru, so še vedno bila voljna vdeležiti se ga po svojih zastopnikih. A v zadnjem hipu je neka vplivna oseba preprečila vse z neresničnim izgovorom, da ne pozna pravil. Nek odbornik je celo izrekel nečuvane besede: „Kaj bomo mi pošiljali denar iz našega okraja, mi od drugod tudi nič ne dobimo“.

Gasilna društva proslulega Murskega polja torej ne bodo v zavezi. To je tista imenitna slovenska solidarnost. Žalostna nam majka!

Novi zavezi pa kličemo vsi, ki še nismo izgubili vsega čuta za slovensko vzajemnost: „Le krepko napreji!“ Morebiti se še vendar v teku tega leta pridružijo tudi nekaj v prvih vrstah korakajoči murski poljanci.

Gradec, dne 2. listopada 1898.

(† Viktor Supan, drd. medicine) Na Vseh svetnikov dan popoldne ob petih zbrala se je pred bolniško mrtvašnico graška slovenska kolonija, da zanese k večnemu počitku Viktorja Šupana, drd. medicine, ki je preteklo nedeljo nenadoma preminul. Razvil se je krasen sprevod, ki je jasno svedočil, kako priljubljen je bil blagi pokojnik med svojimi tovariši zbok izvanredne svoje kolegijalnosti in zbok plemenitega, kolektivnega svojega srca. Pogreba udeležili so se polnoštevilno „Triglavi“, udeležili so se ga vsi odličnejši graški Slovenci; v lepem številu so bila zastopana ostala slovanska društva, in iz domovine prispelo je več znancev in prijateljev pokojnika. Predno so dvignili krsto, zapel je pevski zbor „Triglava“ pretresljivo „Blagor mu, ki so spočije“. In potem smo spremljali posmrtno ostanke pokojnika na šent-lenartsko pokopališče. Bilo se je že zmračilo, ko smo dospeli na grobišče; večina ljudi se je razšla, bili smo na pokopališču ob tej pozni večerni uri jedino le mi Slovenci, ki smo obstopili gomilo, katera naj skoro sprejme tako rano umrlega slovenskega zdravnika. In bil vam je to svečan, ginljiv prizor! Vse na okolo vladal je sveti pokoj in po grobeh so se skrivnostno borile z nastopajočo temo luči in ugašale jedna za drugo. Doneli so v večerni mir le mrtvaški spevi in čulo se je le zamolklo bobnenje mrtvaških grud, ki so se usipale na pozemske ostanke dragega tovariša, ki so nam za vselej zagreble ljubeznivega mladega moža. In vzdrljelo je ta trenutek nekatero srce, in utrnula se je nekatera solza, ki jo je privabila iz oči odkritosrčna ljubezen do blagega pokojnika, privabilo iskreno spoštovanje do nepozabnega rajnika. Na grob položila so prekrasne vence sledeča društva: „Triglav“, „Hrvatska“, „Srbadija“, „Bulgarija“. Ginljivega srca, prešinjeni turobnih čustev, ločili smo se od prerane gomile, ki je zagnila nadepolnega slovenskega akademika, od gomile, v katero se je zasulo zopet toliko upov in lepih načrtov. Počivaj v miru, plemeniti mladenič, ki si se moral ločiti od življenja v najlepših letih, ločiti, predno si dosegel svoj namen. Lahka bodi Ti zemljica tuja! V vrstah prijateljev, tovarišev in znancev Tvojih pa bode vedno čil spomin nate!

Narodno-gospodarske novice.

Kmetijstvo in zadrage.

Zatonu se nagibajoče naše stoletje se odlikuje v kljub številnim napakam s težnjo po združevanju.

Mogočno socijalno vprašanje, ki se je porodilo v velikomestnem hrupu in zaduhlih delavnicah moderne tovarne, se razširja odtodi po deželi in ne prizanaša niti konservativnemu našemu kmetiču. Političnemu gibanju sledi socijalno, večkrat se tudi spaja z njim ali pa je izpodriva. Za maloštevilni naš narod sta obe gibanji posebno važni, in gledati nam je, da ne zanemarjamo niti prvega niti drugega.

Ogromna večina našega ljudstva se bavi s poljedelstvom in živinorejo; zaradi tega smo dolžni posvečevati našemu kmetijstvu posebno pozornost. Kmet ne napreduje v jednaki meri z drugimi stanovi; nekateri trdijo, da gmotno in duševno propada. Ustanovivši lepo število posojilnic, so pomogli ljudstvu do cenega kredita. Jednako važno kmetijsko vprašanje kakor pomankanje kredita je pomankanje delavcev, katero greni kmetu veselje do umnega kmetijstva in zmanjšuje uspehe. Nekdaj se je čutil baje posel za člena gospodarjeve družine, veselil in žalostil se je z gospodarjem, z njim se gostil in voljno z njim vred prenašal pomanjkanje in druge nadloge. Dandanes iščeš zaman enakih poslov; le še skrito gorsko zakotje, kamor je posijalo malo žarkov preobračajoče civilizacije, spominja še nekoliko na davne srečne čase. Poprej delaven in pohleven hlapec je postal ošaben in malomaren; dekla, katero so kdaj vezali čuti privrženosti do družine na gospo-

darjevem domu, je dandanes lahkomisljava, večsah celo škodoželjna. Delavec misli le nase in na to, kako mu bode minil dan; kaj pride jutri, za to se ne meni; vé, da bi ga težko pogrešali, in si je gotov, da najde vsak čas dela drugod; v slučaju, da obnemore tudi vsled lastne krivde, je primorana zanj skrbeti domača občina. Nikakor ne trdimo, da so vsi delavci taki, žalostno in neznosno bi bilo, da ni častnih izjem. In baš kmetijski delavec hrani v sebi krepko in zdravo jedro; da isto ne požene v lepo raslo drevo, kriv temu je najmanj sam.

Še vedno bodeš težko odtujil kmetijskega delavca prsti, na kateri se je rodil, in katera ga redi. Vedno se rad vrača zopet k njej nazaj, kar nam svedočijo oni, ki so si našli blaga in blagra onstran oceana, a v svoji sreči niso pozabili drage očetnine. Najmanjši kosček zemlje, katero ponosno imenuje svojo lastnino, dela ga presrečnega, to je smoter njegovega teženja. Čim bolj se oddaljuje temu cilju, tembolj brezbržen postaja v svojem poklicu in in tem hitreje se skuša osloboditi neljubih spon. Na kmetih živi delavec več v družini in z družino kakor njegov tovarniški drug. Svoji mu hodi na roko pri poljskem delu; žena sledi koscu z grabljami; otroci pobirajo klasje in pasejo govedo, ter se vidijo in se pogovore ter si pomagajo med sabo nositi breme dela od dne do dne, od ure do ure. Kmetijski delavec je v obče bolj zdrav in krepkejši na telesu in duhu kakor vsak drugi; le dajte mu one izobrazbe, katere je deležen rokodelce v mestnih učilnicah, in gotovo boste občudovali, kako mogočno se razvijajo doševne njegove vrline!

Pomanjkanje delavcev je dvojno: občno in gledé kakovosti. Kjer razpolaga poljedelec z delavci, so ti večinoma slabi, v mnogih krajih pa jih sploh ni dobiti. To je resnica, katere ne bode nihče tajil, kdor se je seznanil z dotičnimi razmerami. Temu se ne bode dalo kmalu opomoči. Centralizacija napreduje neprestano in pospešuje jo večkrat krajevne posebnosti, katerih ni mogoče ovirati. Ne da se oporekati, da ne podaja centralizacija mnogo prednosti. Z njo vred pa se pomika korak za korakom sprevod s kmetov v mesto, iz poljedeljskih pokrajin v obrtnijske. Od roda do roda se zmanjšuje število kmetijskih delavcev; vojaške posadke sodelujejo pri tem isto tako, kakor ogromni razvoj obrti. Ako je okusil delavec mestni živelj in zamenjal vaški napor z lažjim tovarniškim delom, tedaj si ne želi več nazaj prejšnje jednoličnosti in trudapolnega življenja. Vrača se le tedaj v vas nazaj, ko je brez zaslužka, in nadleguje domačo občino, katera ni imela najmanjše koristi od njega. Zakon o domovinski pravici bode to napako vsaj nekoliko popravil.

Socijalno brezdnost se širi dan za dnevom. Da se zapreči nadaljno razdvajanje, se mora nekaj storiti, če tudi samo začasno. Socijalizem, pred čegar imenom se večina še vedno zgražajo, ker ga ne znajo ločiti od komunizma; socijalizem je isto tako važna kakor zanemarjena panoga narodnega gospodarstva. Porodil je združevanje, zadrage, ki naj lečijo socijalne bolezni. Dan njegovega rojstva sega daleč v pretekli čas in ginevala so stoletja, predno so povzdignili današnji njegovi poslaniki rudeči svoj prapor.

(Konec prihodnjič.)

Knjižvenost.

(Slovanski prěhled) imenuje se mesečno izdavanje v zvezkih, katero je začelo izhajati v Pragi, in katero urejuje znani češki pisatelj in poznavalec vsega slovanstva, Adolf Černý. Prvi zvezek je prinesel politično razpravo koroških Slovencev, načrt mej, koder bivajo Slovenci, nadalje dopis o beneških Slovencih in Slovaki. Pridjane so tudi slike odličnih slovanskih mož. Celotna naročnina znaša 3 gld. 20 kr. Kdor čita češčino, naj ne zamudi se naročiti.

(„Bela Ljubljana“) je nov valček, katerega je zložil znani slovenski skladatelj Viktor Parma. Zvezek ima umetniško-krasno obliko ter je dobiti pri založniku g. L. Schwentnerju v Ljubljani za 1 gld. 20 kr. Prijatelji in veščaki igranja na glasovir si gotovo vsi nabavijo to prelepo skladbo.

Dijaški kuhinji v Celji, darovali so nadalje v tekočem šolskem letu. č. g. Melhijor Zorko, kaplan, Rečica 3 gl. 50 kr., g. Fr. Hrašovec, c. kr. okraj. sod. v pok., Gradec 3 gl., č. g. M. Strašek, žup. St. Janž na Peči 2 gl., č. g. Fr. Smrečnik, žup. St. Ilj pri Velenji 3 gl., g. And. Presker, obč. uradnik Teharje 1 gl., g. Peter Majdič, v Jaršah 10 gl., č. g. Fr. Lom, kapl. v Soštanj 2 gl., g. J. Sušterič, Teharje 1 gl., g. dr. Jos. Tominšek, c. kr. prof. v Kranju 1 gl. 50 kr., g. And. Elsbacher veletržec, Laško 5 gl., g. S. Kuketz, Žalec 5 gl., g. Jordan Furtunat, Trbovlje 50 kr., nj. knezoškof. mil. g. dr. Mihael Napotnik, knezoškof v Mariboru 10 gl., č. g. Jak. Zupančič, žup., Sv. Ožbalt 1 gl., g. dr. Jos. Kolšek, odvet. Laško 1 gl., č. g. Fric Repolusk, žup. v St. Vidu nad Valdekom 50 kr., g. M. Randl, c. i. kr. stot. v pešpolku št. 92 Jožefov 2 gl., g. Jos. S., Brežice 1 gl., č. g. Ant. Ravšl, kap. pri sv. Lovrencu v Slov. gor. 1 gl., g. Fran Cukala, v Gomilski 1 gl., g. M. Dolničar v Trbovljah 2 gl., g. dr. Drag. Treo, odvet. v Postojni 3 gl., č. g. M. Gaberc, žup. v Kapelah 5 gl., g. dr. Fr. Rosina, odvet. v Ljutomeru 3 gl., č. g. Vilibald Venedig mest. žup. v Ormoži 2 gl., gg. Konjšek in Novak v Trojanah 1 gl., g. Ant. pl. Sušič, c. i. kr. polkovnik v pok. 30 gl., g. Ig. Widgay v Mariboru 1 gl. 50 kr., g. Fr. Petek na Ljubnem 2 gl., č. g. Ant. Kolar, kap. pri Sv. Petru pod sv. gorami 2 gl., č. g. K. Presker, kap. v Majšbergu 2 gl., gospa Terezina Sirca v Grižah 1 gl., g. Fr. Sribar v Celji 1 gl., g. J. Zabukošek v Celji 1 gl., g. J. Pečnik, Kalobje 2 gl., sl. okr. odb. v Ormožu 10 gl., g. J. Janežič v Grižah 5 gl., č. g. Ivan Krančič, mest. kap. v Celji 2 gl., J. Detiček v Poljčanah 1 gl., č. g. J. Krušič, žup. St. Andraž pri Velenji 5 gl. (Dalje prih.)

(Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju) je zadnji čas prejelo sledeča darila: Od g. Vilj. Pfeiferja, drž. pos. itd. 41 gl. K tej vsoti so darovali: Neimenovana gospa v Krškem, 20 gl. g. dr. Ferd. Trenz, c. in kr. štabni zdravnik v Toplicah, 10 gl., g. dr. Jos. Unterlugauer, vladni svetnik v Sarajevu, 10 gl., g. dr. Tomaž Romih, župan itd. v Krškem, 1 gl., g. Iv. Škerlj, c. kr. dež. sodišča svet. v Novemestu, poslal je v imenu sl. čitalnice v Novemestu polovico čistega dohodka s pomočjo gg. visokošolcev prirejene besede, 24 gl. 45 kr., g. Fr. Novak, pravnik, polovico čistega dohodka veselice v Idriji 32 gl., slavna upravnitva "Slovenskega Naroda", "Ljubljanskega Zvona" in "Rodoljuba" v Ljubljani 24 gl.; dalje so društvu darovali: Vč. gg. J. Babnik, župnik v Toplicah, 5 gl., Jos. Rozman, mestni kaplan, tajnik družbe sv. Mohora v Celovcu 2 gl., Mihael Šmid, župnik v Solčavi, 2 gl., slav. posojilnica v Logatci, 10 gl., gg. W. Wanous, trgovec v Radgoni, 5 gl., Jos. Javornik, trgovec in posestnik v Zalni 5 gl., dr. Jos. Kolšek, odvetnik v Laškem trgu 1 gl., Josip Boncelj, trgovec v Železnikih, 1 gl., Egidij Pux, c. kr. poštar v Ljubnem, 1 gl., Jos. Premern, c. kr. uradnik poštne hranilnice na Dunaju, 3 gl. Iskrena hvala vsem blagim darovalcem in nabiralcem! Daljše darove sprejema vč. g. Fr. Jančar, monsignor, papeški častni komornik, župnik nemškega vit. reda na Dunaju, I. Singerstrasse 7.

Koledar.

Petek (11.) Martin, škof. — Sobota (12.) Martin p. m. — Nedelja (13.) 24. pobinkoštna. Stanislav K., sp. — Ponedelj (14.) Mena, m.; Serapijon, muč. — Torek (15.) Leopold, vojvoda; Jedert, dev. — Sreda (16.) Otmak, op.: Edmund, škof. — Četrtek (17.) Gregor, škof; Viktorija, muč. — Mlad dne 14. ob 1. uri 26 minut zjutraj.

Sejmi.

Dne 12. v Stradenu; dne 15. v Holeneku, Radgoni, Poljčanah, Središču in na Vranskem; dne 19. v Ivnici, Podredu, Rušah, Slov. Gradcu, Sv. Jurju na Pesnici in v Zgor. Polskavi.

Loterijske številke.

Test 5. novembra 1898: 57, 69 62 84, 71.
Lac " " 9, 52 53, 15, 2.

Prodaja vina.

Imam v kleti pristno istersko črno in belo vino od 18 do 30 kr. litr., kakor i žganje, izvrstni tropinovec 60 do 80 litr. Nadalje imam blizu 100 m. centov ru dečega istrijanskega brinja za kuhati žganje. Dalje fino olje po nizki ceni. Mali vzorčki se zaradi zgnube časa ne pošiljajo.

A. M. Pujman

(312) 6—2 Dignano-Istra

Vožnje karte in tovarni listi

(160) 42

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik
Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske
vlade. Pojasnila daje radovaljno
koncesijovana potovalna pisarna

E. Schmarda

v Ljubljani, Marje Terezije cesta št. 4, (prilijče na levo).

Slovenski dimnikar!

Slavnemu p. n. občinstvu in hišnim posestnikom v Celji in okolici ter po narodnih trgih Savinjske doline uljudno naznanjam, da sem z dnem 1. novembra t. l. pričel izvrševati

dimnikarsko obrt.

Priporočam se za vsa dela v mojo stroko spadajoča ter obljubljam, da bom ista vršil vestno in točno. Prosim posebno cenjene hišne posestnike, da jemljejo ozir name o novem letu, ko se oddaja pometanje dimnikov po hišah.

Z velespoštovanjem

Franc Petavs

(315) 8-1 dimnikarski mojster
v Gaberjih pri Celji.

Zahvala.

Vsem, kateri so nam povodom smrti in pogreba nepozabljive nam hčerke, oziroma sestre, gospice

Emilije Ipavic

javili srčno sočutje, izražamo tem potom zato pristočno zahvalo, kakor tudi za obilno spremitvo in za darovane pomenljive vence. Nadalje pristočna hvala šentjurskemu kvartetu za ganljivo petje.

Št. Jurij ob j. ž., dne 3. listopada 1898.

Žalujoči stariši, bratje in sestre.

Posestvo na prodaj!

Na Vidmu ob Savi proda se prostovoljno prav lepo, na 9000 gl. a. v. cenjeno posestvo pod sodnijsko določeno ceno.

Posestvo leži ob okrajni cesti blizu postaje Videm-Krško, obstoji iz velike, zidane hiše, gospodarskih poslopj v najboljšem stanu, enega vrta, enega travnika in je zelo pripravno za kacega trgovca, ali umirovljenega uradnika.

Natančnejša pojasnila glede kupnine in plačilnih pogojev daja:

dr. Gvidon Srebre
odvetnik v Brežicah.

Zahvala.

Za milo sočutje med boleznijo in ob smrti našega iskreno ljubljenega brata, oziroma očeta

Matevža Škorjanc

izrekamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najsrčnejšo zahvalo.

Posebej se še najtopleje zahvaljujemo visokočastiti duhovščini, domači in sosedni, blagorodnim gospodom učiteljem, ljubeznivim darovalcem prekrasnih vencev ter sploh vsem, ki so blagemu pokojniku v tako velikem številu izkazali zadnjo čast.

Št. Pavel pri Preboldu, 6. novembra 1898.

Žalujoči ostali

Tamburice

vsake vrste

priporoča tvrdka

J. Stjepušin,
Sisek (Hrvatsko).

Ilustrovani
caniki se
pošiljajo
na zahtevanje
vsakemu
zastonj.
(312) 3—1

Savinjčani!

Flosarji!

Naznanjam svojim rojakom Slovincem, da sem prevzel v Zagrebu „Puntigamsko pivovarno“ v ulici Ilica št. 54. Točim pristna domača vina in izborna pivo ter imam najboljšo kuhinjo. Rojaki obiskujte me, žal ne bode nikomur.

(318) 3—1

Anton Uratarič

gostilničar v Zagrebu.

Zobozdravniško naznanilo.

Ker sem zadostil svoji vojaški dolžnosti, nastopil sem zopet svoje prejšnje mesto pri dr. vsega zdravilstva A. Praunseisu v Celji. Ob tej priliki se priporočam sl. občinstvu in javim, da se v zobozdravniškem atelierju g. dr. Praunseisa izvršujejo vsa zobozdravniška dela po najnovejšem načinu in najsolidnejših cenah.

V Celji, 1. novembra 1898. (307) 3—2

Herman Petters.

„Svoji k svojim!“

C. i. kr. priv. tvornica,

brizgalnic, cevij in

kmetijskega orodja

R. A. Smekal
v Cechu na Moravskem
Podružnica
Zagreb

nudi

sl. gasil. društvom brizgalnice vsake vrste s patentom proti zmrzlini cevij in opreme. Posestnikom kmetijske stroje ter peronospora-škropilnice, slednje po 11 gl. komad franko vsaka pošta. Plačila tudi na obroke. Prekupcem zdaten rabat.

Podružnica Zagreb.

PRISTEN

Cena zavoja 25 str. (50 vinarjev)
vsebins 500 gramov.

V svojo lastno korist naj zahtevajo in jemljejo kupovalci le take izvirne zavoje.

Prodaja vina.

Kletarsko društvo v Ormoži, vpisana zadruga z neomejeno zavezo naznanja, da ima letošnjega vina čez 600 hektolitrov iz najimenitnejših ormoških gorje na prodaj. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri g. načelniku

Franc Hanželiču na Hardeku,
ali pri gosp. blagajniku Alojziju Miklu v Ormoži,
ond se tudi odgovarja na pismena vprašanja.

Martin Ropas

c. kr. priv. izdelovatelj glasovirov
v Celji, Ljubljanska cesta.

Lastnik mnogih diplom, svetinj in dveh c. kr. privilegij. Izdeljuje glasovire z dunajsko in pariško dvojno ponavljalno mehaniko, s svojo najnovejšo iznajdbo dvojnih odmevnikov ter z zvezo, podobno tele fonu.

Priporoča svoje lastne proizvode po izvanredno nizkih cenah.

(45) 12

Peter Kostić v Celji
trgovina norimbersko-galanterijskega in drobnega blaga

priloga slavnemu občinstvu:

dežnike in solčnike, palice, srajce, ovratnike, kravate in masne, rokavice, pletene in glave, nogavice, modrece, ga-lošne, gumbice, mila, parfeme in druge toaletne predmete.

Velik izbor krasnih nagrob-nih vencev in trakov.

Vse po zelo nizkih cenah.

Podpisani vsprejme takoj v svojo trgovino samostojno, bolj resnobno in pošteno

prodajalko

izurjeno v manufakturne stroki, katera mora znati tudi dobro računati.

Franc Kartin, trgovec
(304) 3-3 v Št. Jurju ob juž. žel.

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priloga častiti duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Proti božičnim praznikom kupim vsako množino pitanih kapunov. Gospodinje glejte torej, da boste začele pravočasno pitati, lepši ko bodo, dražji jih bodem plačal. — Nadalje kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Ob času vsake vrste sadje tudi divji kostanj vsake množine, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretkino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, suhe in sveže hruške, zelod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjem, da imam vsako vrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

(293) 52-5 Z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

Najboljše strune

za gosli, kitaro, tamburico ali citre so za dobiti v trgovini

Drag. Hribar-ja v Celji

Rotovska ulica št. 2.

Rudolf Tabor

krojač

Celje, Gosposka ulica št. 5.

Priloga se za izdelovanje oblek za gospode in dečke po najnovejših nošah.

Velika zaloga

vsakovrstnega modnega sukna ter izgotovljenih oblek za gospode in dečke.

Haveloki po najnižjih cenah.

Priloga se za mnogobrojna naročila

Rudolf Tabor

(263) krojač v Celji. 10-9

Trgovec
pri cerkvi

Franc Kartin

v Št. Jurju
ob južni žel.

Trgovina ustanovljena pred 60. leti.

(300) 10-3

Priporoča prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega manufakturnega, soli, barv, suknene in železnine in stekla, specerijskega blaga, vina in žganja.

Kartin kupi vse v prvih, največjih tovarnah v velikih množinah, zato vsako stvar ceneje prodaja, kakor vsak drugi.

Kartin kupi in plača po najvišji ceni vse kmetijske in poljske pridelke kakor:

jajce	laneno seme
maslo	orehe
fižol	suhe hruške
pšenico	suhe slive.
oves	

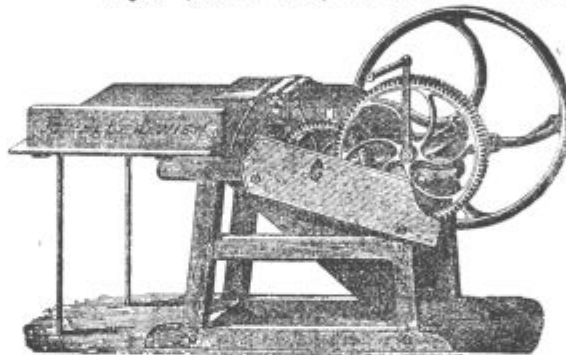
Kartin pošlja vse poljske pridelke v tuje dežele, zato je v stanu plačati najvišje cene.

Postrežba točna in vestna.

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!

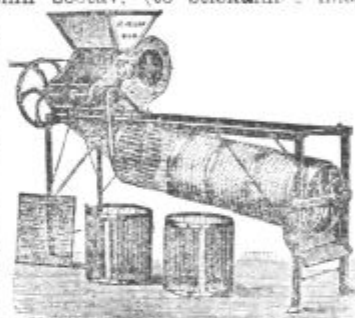
Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. Škropilnice proti peronospori, zboljšani sestav Vermorelov.

Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč kakor hidravlične (vodovodne) preše.

Slamorenice jako lahko za goniti in po zelo zmernih cenah.

Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju II₂ Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo. — Pred ponarejanjem se je treba varovati. (41) 22

Zahvale.

Spoštovani gospod!

Zahvaljujem Vas, ker ste mi poslali tako izvrstno zdravilo proti kašlju in prsoboli. Porabil sem jedno steklenico trpotčevega soka, pa sta mi kašelj in prsobol skoro prenehala. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka ter zraven tudi 2 zavoja čaja proti kašlju. Z velespoštovanjem

Vaš hvaležni

Jakob Suppan.

V Divači, dne 19. vinotoka 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), kateri deluje tako izvrstno zoper kašelj, prsobol, hrip, težkemu dihanju pa tudi za stare bolečine, dobiva se vedno svež v lekarni k Zrinjskomu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naj vsakdo pazi na varstveno znamko, ker le oni trpotčev sok je iz moje lekarni, ki ima na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena steklenici trpotčevega soka z natančnim navodilom o uporabi je 75 krajcarjev. Zraven trpotčevega soka je tudi dobro rabiti gorski čaj proti kašlju.

Cena jednemu zavoju gorskega čaja proti kašlju z natančnim navodilom je 35 kr.

Prvo kakor drugo se pošilja vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in za zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Cenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim časom sem si naročil od Vas jedno steklenico krepilnih švedskih kapljic, one so meni in mojim znancem tako dobro pomagale, da se Vam moram za to dobro zdravilo najtopleje zahvaliti. Blagovolite mi za moje znance še poslati tri steklenice po 80 kr. po poštne povzetju.

S spoštovanjem

Vid Zanič

Modruš, dne 26. maja 1898.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem žilodčevim boleznim, pospešujejo prebavljenje, čistijo kri, krepčajo želodec. Po teh kapljicah se izgubi vse boleznin v želodcu in črevah ter se dobi dober tek. Paziti je treba na varstveno znamko, ker le one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarni, ki imajo na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena jednemu steklenici krepilnih švedskih kapljic z natančnim navodilom je 80 kr. Pošilja se vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naročila, ki znašajo 5 glđ. in več pošiljajo se poštne prosto.

Urlo spoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece vsled trganja po udih in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“ ustala je že po treh dneh, a danes pa, hvala Bogu, hodi. Zahvaljujoč se Vam na tem izvanrednem mazilu ostajam pokoren sluga

Bartol Lisički.

V Strmcu pri Stubici, dne 22. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid) je vrlo dobro zdravilo proti trganju v kosteh, revmatizmu, bolečinam v križu, proti prehlajenju, pri prepihu itd. Mazilo krepki izmučene žile, ter pomaga starim, ki trpijo na slabosti v nogah.

Vsaka steklenica mora biti prevedena z varstveno znamko, t. j. s sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarni, koje nosi to varstveno znamko na steklenici. Cena jednemu steklenici mazila proti kostoboli z natančnim navodilom je 75 kr. Razpošilja se vsak dan po poštne povzetju.

Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.